

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

55 723 15 Sürgősségi szakápoló

2021. június 16.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	– jeles
60 - 79 (%)	– jó
50 - 59 (%)	– közepes
40 - 49 (%)	– elégséges
39 - 0 (%)	– elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. **2 pont**

Ismertesse a gyógyszeradagoláshoz és folyadékpótláshoz szükséges testtömegbecslés képleteit a megadott életkorok szerint!

1 éves kor alatt: *a csecsemő kora (hónap) / 2 + 4*

1 éves kor felett: *(a kisgyermek életkora (évben) + 4) X 2*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.* **7 pont**

Nevezzen meg a glaukómás rohamra jellemző tünetek közül hetet!

- *hirtelen kezdődik, általában délután, este*
- *a rohamot megelőzően homályos látás*
- *fényforrás kerülése*
- *szivárványszerű karikák észlelése*
- *erős szemgolyó fájdalom*
- *a pupilla szabálytalan alakú, tág, függőlegesen ovális, fényre nem reagál*
- *fejfájás, hányinger, hányás*
- *hasi panaszok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **7 pont**

Helyezze megfelelő sorrendbe a szepszis menedzsment alábbi lépéseit! Írja le a betűjeleket a megfelelő sorrendben!

- A. korai, keringési elégtelenség, szöveti hipoperfúzió megszüntetésére törekvő, hemodinamikai stabilizálás
- B. megfelelő monitorizálás
- C. aspecifikus kezelés részeként a megfelelő oxigénkínálat biztosítása
- D. korai felismerés
- E. korai infekciókontroll
- F. szervezeti és minőségi elemek
- G. egyéb adjuváns kezelés

A helyes sorrend: *...D., C., A., E., B., G., F....*

(Csak a helyes sorrend esetén adható meg a 7 pont!)

4.

5 pont

Húzza alá az alábbi meghatározásokból a szállítási traumára vonatkozó helyes megállapításokat!

- nem feltétlenül csak sérülés esetén alakulhat ki
- inkább a súlyos, illetve kritikus állapotban lévő betegeket veszélyezteti
- csak járművel történő betegszállítás során jelentkezik
- csak az ellátó által végzett mozgás során alakulhat ki
- a beteg általi mozgás során is felléphet
- felültetés során nem kell számolni vele
- nem kizárólag a helyváltoztató mozgást jellemzi
- nem csak a sérülteket veszélyezteti
- a járművezetési technika nem befolyásolja
- kórházon belüli transzport során nem alakulhat ki

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

5.

3 pont

Ismertesse a fájdalomcsillapítás háromlépcsős módszerének elvét!

1. lépcső: *...nem opioid szerek +/- adjuvans szerek...*
2. lépcső: *...gyenge opioid szerek + nem opioid szerek +/- adjuvans szerek...*
3. lépcső: *...erős opioid szerek + nem opioid szerek +/- adjuvans szerek...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.

5 pont

Nevezze meg az akut kritikus végtag-ischemia jellegzetes 5P tünetét!

1. *...pulzushiány...*
2. *...pain (fájdalom)...*
3. *...pallor (sápadtság)...*
4. *...parestézia (érzéketlenség)...*
5. *...paralízis (mozgásképtelenség)...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. 8 pont
**Csoportosítsa az alábbi ritmuszavarokat a megadott szempontok szerint!
Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!**

1. pitvarfibrilláció
2. paroxysmalis supraventricularis tachycardia
3. kamrafibrilláció
4. pitvari extraszisztolé
5. kamrai extraszisztolé
6. sinus tachycardia
7. kamrai asystolia
8. pitvari flutter

Pitvari ingerképzési zavar: ...1., 2., 4., 6., 8....

Kamrai ingerképzési zavar: ...3., 5., 7....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

8.* 9 pont
Soroljon fel légzési elégtelenség légúti kiváltó okai közül kilencet!

- *epiglottis és más infekciós állapotok*
- *daganat, külső kompresszió*
- *postintubációs gégeödéma*
- *nervus recurrens paresise*
- *trauma*
- *idegentest*
- *váladékretenció*
- *allergiás reakciók*
- *status asthmaticus*
- *mucoviscidosis*
- *atelectasia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.***8 pont** **Nevezzen meg a fájdalom felmérésére irányuló szempontok közül nyolcat!**

- *a fájdalom helye, lokalizációja, van-e punctum maximuma*
- *a fájdalom kisugárzása*
- *a fájdalom jellege (görcsölő, szúró, tompa stb.)*
- *a fájdalom erőssége az alkalmazott fájdalomskála szerint*
- *társtünetek jelentkezése (hányinger, hányás, szédülés stb.)*
- *a fájdalomérzet időtartama*
- *a fájdalom intenzitása (állandó, erősödő, visszatérő stb.)*
- *a fájdalmat kiváltó tényező (terhelés, nyugalom, étkezés stb.)*
- *a fájdalom előfordulása, gyakorisága*
- *a fájdalmat befolyásoló tényezők*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.***5 pont** **Soroljon fel a légzés vizsgálata során észlelt, azonnali beavatkozást igénylő állapotok közül ötöt!**

- *fenyegető/manifeszt légzési elégtelenség*
- *intolerábilis légzési paraméterek*
- *bradypnoe (<10/min)*
- *tachypnoe (>30/min)*
- *kifejezett dyspnoe (erősen fokozott légzési munka)*
- *Kussmaul-, vagy Cheyne-Stokes-légzés*
- *hypoxia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.***3 pont** **Fogalmazza meg a sürgősségi ellátáshoz való jog lényegét!**

Minden betegnek joga van sürgős szükség esetén az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító eljáráshoz, valamint fájdalmának csillapításához és szenvedésének csökkentéséhez.

12.

3 pont

Húzza alá az alábbi megfogalmazások közül a helyes megállapításokat!

- A metformintartalmú gyógyszerek szedésének felfüggesztése javasolt minden kontrasztanyag radiológiai vizsgálat előtt 48 órával.
- A jódtartalmú kontrasztanyagok intravénás alkalmazásánál nephropathia léphet fel.
- Az intravénásan adott kontrasztanyag elhúzódó vasodilatációt okoz, így károsítja a vesék perfúzióját.
- A non-szteroidok tartós szedése nem befolyásolja a kontrasztanyag okozta vesekárosító hatást.
- Az isoosmolaris kontrasztanyag károsítja a legkevésbé a vesefunkciót.
- A metformintartalmú gyógyszerek a laktát-acidózis kialakulását csökkentik.
- A diuretikumok adagolása csökkenti a kontrasztanyag-mellékhatás kialakulását.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

13.*

6 pont

Ismertesse a reanimáció során alkalmazott gyógyszerkészítményt az alábbi szempontok alapján! Töltse ki a táblázatot!

	ADRENALIN
indikáció	- <i>sokkolandó és nem sokkolandó ritmussal járó keringésmegállás</i>
dózis/ adagolás	- <i>1 mg i.v./i.o. 3-5 percenként ismételve</i> - <i>VF/pnVT esetén a 3. sokk után</i> - <i>ASY/PEA fennállásakor a vénabiztosítás után azonnal</i>
hatás	- <i>α-receptor izgató hatása révén emeli a perifériás erek ellenállását, ezzel emeli az agyi és a koronária keringést is</i> - <i>β-adrenerg hatása alapján pozitív inotróp és kronotróp hatással bír, a myocardium oxigén igényét emeli</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

9 pont

Nevezze meg a transzfuziológiai fogalmakat az alábbi meghatározások alapján! Írja a fogalmakat a pontozott vonalra!

A TA-GVHD megelőzése érdekében, a vérkészítményben levő lymphocyták osztódásának megakadályozására alkalmazott eljárás.

... a vérkészítmény besugarazása...

A vérkészítmény arra való alkalmassága, hogy transzfundálása után a vörösvérsejtek és a thrombocyták optimális túlélést mutassanak a recipiens szervezetében.

... kompatibilitás...

Olyan eljárás, amelynek során a teljes vér gépi feldolgozása útján egy, vagy több vérkomponenst nyernek ki, és a folyamat közben, vagy a végén a vér visszamaradó komponenseit visszajuttatják a donor szervezetébe.

... aferézis...

Olyan, a betegágy mellett végzett, ún. „egyoldalas” AB0-, valamint RhD-vizsgálat, amelynek során a vizsgált vörösvérsejt AB0- és RhD-antigén tulajdonságai kerülnek meghatározásra.

...klinikai vércsoport-meghatározás...

Olyan folyamat, amelynek során vért, illetve vérkomponenst vesznek le valamely személytől azzal a céllal, hogy azt a későbbiekben egy másik személynél végzett transzfúzióra, orvostechnikai eszközökben, illetve gyógyszerkészítmények alapanyagaként használják fel.

... allogén véradás...

Irregularis antitest keresése enzimes és IAT-módszerrel, ismert antigén tulajdonságú vörösvérsejt-szűrőpanellel.

...ellenanyagszűrés...

Az a személy, aki a véradás során vért, vagy vérkomponenst ad.

...donor...

Olyan transzfúzió, amelyben a donor és a recipiens ugyanazon személy.

...autotranszfúzió...

A vérminta vörösvérsejtjeinek AB0- és RhD-antigén tulajdonságának, és a savó reguláris anti-A és anti-B ellenanyagának meghatározása, illetve ellenőrzése

...laboratóriumi vércsoport-meghatározás...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

9 pont

Nevezzen meg a toxikológiai laboratóriumi vizsgálatok közül kilencet!

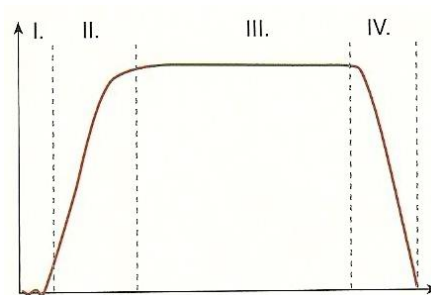
- *acetaminofen*
- *szalicilát*
- *karboxihemoglobin*
- *digoxin*
- *etanol*
- *metanol*
- *etilénglikol*
- *nehézfémek*
- *vas*
- *teofillin*
- *fenitoin*
- *carbamazepin*
- *pirimidon*
- *fenobarbitál*
- *valproinsav*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.*

4 pont

Jellemezze a kapnográfias görbe egyes fázisait!

I. fázis: *anatómiai holttér – CO₂-mentes gáz a nagy légutakból*II. fázis: *átmenet a légúti és az alveoláris rész között*III. fázis: *alveolusokból származó magas CO₂-tartalmú gázkeverék*IV. fázis: *a belégzés kezdete*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.*

7 pont

Nevezzen meg a triage döntést alátámasztó, kötelezően rögzítendő adatok közül hetet!

- *dátum és idő*
- *a beteg azonosító adatai (neve, születési idő, társadalombiztosítási azonosító jel)*
- *Magyar Sürgősségi Triázs Rendszer (MSTR) vezető panaszok (CEDIS-lista)*
- *szubjektív értékelés*
- *objektív értékelés*
- *elsődleges módosító és meghatározó tényezők (vitális paraméterek, fájdalom-skála, vérzékenység, a sérülés mechanizmusa) értékelésének eredménye*
- *másodlagos módosító és meghatározó tényezők értékelésének eredménye*
- *MSTR kategória és rögzítésének pontos ideje*
- *az újraértékelés időhatára*
- *triage beavatkozások*
- *diszpozíció*
- *triage –t végző neve, azonosítója*
- *újraértékelés (Re-triage) ideje, eredménye*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)